

Նախագահը Մասնակցած Է Հայաստան-Սփիւռք Համաժողովի Աշխատանքային Խումբի Խորհրդակցութեան

Նախագահ Սերժ Սարգսեան Հայաստան-սփիւռք 6-րդ համաժողովի ծիրէն ներս մասնակցած է տարբեր ուղղութիւններով թեմատիկ քննարկումներէն մէկուն՝ Համահայկական խորհրդի ստեղծման եւ Հայաստան-Սփիւռք գործակցութեան յետագայ զարգացման հարցերուն նուիրուած աշխատանքային խումբի խորհրդակցութեան: Հանրապետութեան Նախագահը հանդէս եկած է ելոյթով:

Նախագահ Սերժ Սարգսեանի ելոյթը Հայաստան-Սփիւռք համաժողովի աշխատանքային խմբի խորհրդակցութեանը

Յարգելի՛ գործընկերներ, Սիրով կրկին ողջունում եմ ձեզ: Այժմ հանդիպել ենք արդէն մի շատ յստակ հարցադրում քննարկելու համար: Այն է՝ Համահայկական խորհրդի ստեղծումը եւ այդ համատեքստում ընդհանուր առմամբ Հայաստան-Սփիւռք գործակցութեան ապագան:

Ազգային միասնութիւնը, ի հարկէ, շատ կարեւոր նպատակադրում է, որը մշտապէս գտնուում է իւրաքանչիւր ժողովրդի օրակարգում: Անվիճելի է, որ ընդհանուր ուժերի կենտրոնացումը եւ այդպիսով եղած ռեսուրսների ճիշտ բաշխումն անհրաժեշտ է ամէն մի ժողովրդի առջեւ ծառայած մարտահրաւերներին արդիւնաւէտ արձագանքելու համար:

Սա յատկապէս կարեւոր հարցադրում է այն ժողովուրդների համար, որոնք սփռուած են աշխարհով մէկ: Հայերի պարագայում դրա պատճառը եղել է մեր դիմ իրականացումը ցեղասպանութիւնը եւ բռնաճշմունքները:

Սփիւռքում ծնուելը, ապրելը եւ գործելը չի եղել այստեղ ներկայ գտնուող մարդկանց նախնիների ազատ ընտրութիւնը: Այն եղել է նրանց հանդէպ իրագործուած պարտադրանքի, բռնութեան, հայրենագրկման ոճրի արդիւնք:

Այդ պայմաններում հայերիս համար համազգային միասնութեան եւ արդիւնաւէտ համագործակցութեան կազմակերպման ձեռքը մշտապէս եղել է օրակարգում: Այն յատկապէս սուր է եղել անկախ պետականութեան բացակայութեան եւ ազգային-պետական ինստիտուտների լիարժէք կայացած չլինելու պատճառով:

Գաղտնիք չէ, որ Խորհրդային Հայաստանում եւ սփիւռքում ապրող հայ մտաւորականների համար դա մշտապէս եղել է ամենակարեւոր հարցերից մէկը: Սակայն նաեւ պարզ է, որ աշխարհում տիրող սուր գաղափարական բաժանումը բացարձակապէս չէր կարող նպաստել այդ տեսլականի իրագործմանը:

Այսօր՝ Հայաստանի անկախութեան պայմաններում, մենք արդէն ունենք կայացած պետականութիւն՝ աւելի բարենպաստ վիճակում ենք այս եւ նման խնդիրներին անդրադառնալու համար:

Յարգելի՛ գործընկերներ,

Համահայկական միասնութեան եւ կազմակերպական ձեռքը հարցի քննարկման, դրա լուծումների փնտրութեան շատ հարուստ եւ բազմաբնույթ փորձ ենք կուտակել, որին, կարծում եմ, այստեղ անդրադառնալու կարիքը չկայ: Սակայն անցած ճանապարհից, անշուշտ, կարելի է կատարել մի շարք եզրակացութիւններ:

Առաջին եզրակացութիւնը, իմ կարծիքով, այն է, որ իւրաքանչիւր ժողովրդի ամենակարեւոր եւ ամենակենսունակ ինքնակազմակերպման ձեռք ժամանակակից ազգային պետութիւնն է: Հայաստանն այսօր այդպիսին է՝ դրան բնորոշ բոլոր անհրաժեշտ ինստիտուտներով, որոնք, ի թիւս այլ կարեւոր գործառնությունների՝ այսօր հաւուր պատշաճի պաշտպանում են մարդու իրաւունքներն ու ազատութիւնները, ազգային-պետական շահերը եւ անվտանգութիւնը:

Այո՛, Հայաստանի պետութիւնը թերեւս կատարեալ չէ, բայց կան բոլոր հիմքերն այն ամրապնդելու, բարեփոխելու եւ աւելի լաւ դարձնելու համար:

Ուստի, ինչ կառոյց էլ ստեղծենք, այն գալու է փոխարացնելու, զօրաւիզ լինելու Հայաստանի պետականութեանը:

Շարունակութիւնը էջ 3

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի Խօսքը «Հայաստան – Սփիւռք» Վեցերորդ Համաժողովի Բացման Ժամանակ

Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Գարեգին Բ

Ծայրագոյն Պատրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի Խօսքը «Հայաստան – Սփիւռք» վեցերորդ համաժողովի բացման ժամանակ

Մեծարգոյ նախագահ Հայաստանի Հանրապետութեան, մեծարգոյ նախագահ Արցախի Հանրապետութեան, հոգեւոր եղբայր, մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոս, յարգարժան մասնակիցներ «հայաստան-սփիւռք» վեցերորդ համաժողովի,

Ողջունում ենք ձեզ համաժողովի գումարման առիթով եւ Հայրապետական Մեր սէրն ու Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի օրհնութիւնը բերում ամենքիդ: Ուրախ ենք, որ ազգային համախմբման միասնական տեսիլքով մեր ժողովրդի աշխարհասփիւռ գաւակները այսօր կրկին մէկտեղուել են Մայր Հայրենիքում, հայոց պետութեան հովանու ներքոյ՝ քննարկելու ազգային մեր կեանքը յուզող հարցեր ու խնդիրներ: «Հայաստան-Սփիւռք» համաժողովները կարեւոր հարթակ են դարձել Հայաստանի, Արցախի եւ սփիւռքի միասնութեան զօրացման, գործակցութեան խթանման եւ մեր ժողովրդի տարբեր հատուածների փոխձանաչման եւ առնչութիւնների ընդլայնման համար: Այսօր մեզ հայրենիքում համախմբել է մեր ընդհանուր պատասխանատուութիւնն ու մտահոգութիւնը մեր ժողովրդի ներկայի եւ ապագայի նկատմամբ: Աշխարհաքաղաքական զարգացումները եւ այդ համատեքստում մեր ազգային ինքնութեան առջեւ ծառայած մարտահրաւերները, սոցիալ-տնտեսական կեանքի դժուարութիւնները, մեր հայրենիքի հզօրացումն ու ապահովութիւնը ներկայ մեր սերնդին վիճակուած առաջնահերթ մտահոգութիւններն են: Հայրենիք-սփիւռք գործակցութեան շրջանակներում, իրաւ է, զգալի ձեռքբերումներ ենք արձանագրել՝ զօրացնելով Հայաստանն ու Արցախը եւ Սփիւռքում ազգային կեանքը: Նշանակալի է եղել սփիւռքահայերի մասնակցութիւնը հայրենական կեանքին՝ սկսած արցախեան ազատամարտին անմիջական ու անձուեր մասնակցութիւնից ու նորաստեղծ մեր երկրի կեանքում ներդրուած միջոցներից մինչեւ այլ երկրներում ի նպաստ Հայաստանի ու Արցախի ծաւալած քարոզչական աշխատանքները: Միաժամանակ հայրենի պետութեան կողմից ջանքեր են ներդրուել ամրապնդելու հայրենիքի եւ սփիւռքի կապերն ու համագործակցութիւնը, աջակցելու սփիւռքում գործող ազգային կազմակերպութիւններին եւ սփիւռքի տարբեր հատուածների համախմբմանն ու առկա հնարաւորութիւնները առաւել նպատակային օգտագործմանը, սատարելու պատերազմական իրավիճակում յայտնուած մեր ժողովրդի գաւակներին, ինչպէս՝ Սիրիայում եւ Իրաքում:

Շարունակութիւնը էջ 3

Ուխտագնացություն

Պարսկական գերությունից, Տիրոջ խաչափայտի Երուսաղեմ վերադարձի և Գողգոթայում կանգնեցման տոներ, Հայաստանյաց Առաքելական եկեղեցու՝ Հունահայոց թեմը նշեց շատ խորհրդանշական արարողակարգով: Հունահայոց թեմի, թեմական խորհրդի նախաձեռնությամբ և թեմիս առաջնորդական տեղապահ Խորեն Վարդապետ Առաքելյանի օրհնությամբ, Նեոս Կոզմոսում և Նիկիայում հավաքված 50-ից ավելի հայեր, առավոտյանը ժամը 7-ին մեկնեցին ուխտագնացության՝ դեպի Սիներո գյուղ:

Առենքից դեպի Սիներո ճանապարհը 160 կիլոմետր է, գյուղը շրջապատված է գեղեցիկ և բարձր լեռներով: Այնտեղ է գտնվում 2002 թվականին օծված հայկական Սուրբ Խաչ եկեղեցին:

Ուխտագնացությունը սկսվեց Խորեն Վարդապետ Առաքելյանի օրհնությամբ, որին հաջորդեց ուխտավորի աղոթքն ու քաղցրահնչյուն շարականները:

Շատ ուրախալի էր ուխտավորների շարքում մեծ թվով երիտասարդների և երեխաների ներկայությունը:

Ուխտավորների ժամանումից հետո սկսվեց Սուրբ Պատարագը:

Տոնի նախօրեին, եկեղեցու շրջափակից ներս տեղի էր ունեցել հունահայկական մշակույթի ձեռնարկ:

"Փաղերիկա 2017"

Տո լաիսիո տոն էկդիլոսեոն "Փաղերիկա 2017" ստիլն քառալիա Միադի տոյ Ս.Փաղերոյ, տիլն Սառաքեւի 15 Տեքտեմբրիոյ 2017 քառադադոսիլիդիլե ի մուսիկի էկդիլոսիլ "Տուտիլ ցեյտոնիէ տոյ կոսմոյ":

Միադ մացեւտիկի մուսիկի սոնոքառլիլի տիլլ Քալլիոքիլիլ Եթտա մե տոյ Քալկ Գիալտիլիան մե էլլիլնիկա, առմենիկա կալ առաբիկա տրադոսիա, ոքոյ մե տիլն մուսիկի տոյս աթեդիլա, քոս ձեւ սնադրոսն սոնորա մեադիլ տոյն կոսմոյն կալ ոլլես ոլլ ցեյտոնիէ սե ոլլա տա քերադա տիլլ ցիլի մոքոսոն յա սոնոքառլիլս առմոնիկա:

Տ նեւոն կոսմոյ սոյ յալլեադա սոյ միա քաղկոսմիա կրիլիլ ալտիլոն ոքոյ կուրիառլիլ ո ֆոբոս ոլլ ձոս էզալսիո կալլիտեղլես, սե էւո կոյնոյ սոյ տոյս կադադիլոքոքոտիլսե կալ տալտիլլես մե տիլն մուսիկի տոյս, աթեդիլա յառիլտրադա ոքիլ ի մուսիկի էւոնեյ կալ ձեւ չիլալլեսալ ձադադիլոյ յա մացիկա կալ ոնեյրիկա տալտիլլա

Տիլն էկդիլոսիլ չալրեդիլսե կալ ո ձիլմառոք Սալ. Փաղերոյ կ. ձոնոսիլ Քադիլիդալկիլ, ո օքոյոս քանտա յրիլսկեալ յառոն կալ էմքրադոս առոցոս տեդոյն էկդիլոսեոն մե տիլն էւոսիլիլա սոյ տոն ձադադեղիլ:

Լուսիլ Մքերմքերիան

Հատկանշալկան է, որ ոլլիստավորներիլ մեծ մասը հաղորդվեց Տիրոջ Մամնին և Արյանը՝ նախապես պատրաստված լիլնելով ձոնապահուլլիլսամբ և ապաշխարուլլիլսամբ: Եկեղեցիլ կառուցել է Մառտիկ Մանիկյանի հոկվանավորուլլիլսամբ: Վերջիլնս Սուրբ Խաչ եկեղեցու տառադքում ստեղծել է հանգստի գոտի, որտեղ էլ պատարագից հետո, հյուրընկալեց ոլլիստավորներիլն:

Բնուլլիլսան մասնիկը դառնալով յուրաքանչյուրն ոլլնեցավ հնարավորուլլիլսան՝ Աստոն ներկայուլլիլսանը զգալու, իր կողքիլն: Սուրբ հաղորդուլլիլսանն արժանանալուց հետո, հավատացիալիլ համար բնուլլիլսանն ոլլ նրա պարգևած անեզր ազատուլլիլսանը դառնում է կամուրջ դեպի Բարձրալլը:

Թեթևացած ամեն ձանրուլլիլսանից, հավատացիալները հայկական ժողովրդական երգը շուրթերիլն վերադարձիլ ձանապարհ ընկան:

Հալլը Սուրբը հիշեցրեց, որ գարնանը նախատեսվում է ոլլիստագնացուլլիլսանը դեպի Երուսաղեմ, իսկ հայտարարուլլիլսանը հավատացիալներն ընդունեցիլն մեծ որզևորուլլիլսամբ:

Արթուր Հոկիաննեւ Հոկիաննեւյան

«Ընդդիմադիր» Արամ Ա-ն հանուն Սերժ Սարգսյանի և ՀՅԴ-ՀՀԿ կոալիցիայի Հեղինակ Սարգիս Արծրունի

Որպես կանոն, հոգևոր առաջնորդների մասին մեր հրապարակումներում ձգտում ենք առավելագույն զսպվածություն ցուցաբերել՝ նրանց կերպարը վեր դնելով քաղաքականությունից, ընթացիկ մանր ու մեծ հաշիվներից: Մակայն երբեմն այդ սկզբունքը չի աշխատում, երբ հոգևորն՝ իր վարքագծով և խոսքով, ինքն է իրեն խառնում քաղաքական հաշիվներին, ցած է իջնում բարձունքից՝ մարմնավորելով կուսակցական գործի կերպար, որի խոսքը ենթակա է քաղաքական հարափոփոխ իրավիճակի տրամաբանությանը:

Մեծի Տանն Կիլիկիո Արամ Ա Ամենայն Հայոց կաթողիկոսը երբեմն կուսակցական գործի տպավորություն է թողնում՝ ավելի բացահայտ դարձնելով Անթիլիասի նկատմամբ ՀՅԴ-ի անթույլատրելի քաղաքական վերահսկողությունը: Արամ Ա-ի «ընդդիմադիր» ելույթները սովորական են դարձել, երբ ՀՅԴ-ն կոալիցիայից դուրս է կամ կոալիցիայում ունի պրոբլեմներ:

Արամ Ա-ն դարձել է այն խոսսափողներից մեկը, որի միջոցով Դաշնակցությունն իր խոսքը հասցնում է Սերժ Սարգսյանին: Հարյուր անգամ կաթողիկոսը քարը քարի վրա չի թողել և քննադատել է իշխանությունների քաղաքականությունը, սակայն նույն այդ իշխանության բարձրաստիճան ներկայացուցիչների հետ ողջագուրվել է «համազգային» առիթների դեպքում:

Արամ Ա-ն այսօր՝ Հայաստան-Սփյուռք վեցերորդ համաժողովում, կրկին դատավորի կեցվածքով խոսել է արտագաղթի մասին ու առնվազն տարակուսելի է, որ այս խնդիրը կաթողիկոսը չի բարձրացնում յուրային դաշնակցական միջավայրում, երբ ՀՅԴ-ն, որպես կոալիցիոն կուսակցություն, նույնքան պատասխանատու է այսօրվա ողբերգական վիճակի համար: Կամ ինչպե՞ս հասկանալ Արամ Ա-ի խիստ քննադատությունն ու միաժամանակ՝ նրա ողջագուրումն իշխանության հետ:

Հոգևոր առաջնորդի ինչի՞ն են պետք այդ էժան քաղաքական դիվիդենտները, երբ նա շատ ավելի տարողունակ առաքելություն ունի ազգային, հոգևոր կյանքում: Այդ ինչ անպատասխանատու և անպատվաբեր մղում է դրդում Արամ Ա-ին՝ ամեն բան անել Գարեգին Բ-ից տարբերվելու, նրա ֆոնին ավելի դրական երևալու համար: Արդյո՞ք դա է պատվելի Արամ Ա-ի հոգևոր ծառայության խորհուրդը, համազգային միասնության տեսլականը: Մինչև ինչ է՝ Արամ Ա-ի ջանքերն անկարող են սրբազրել պատմությունն ու ակնհայտ փաստերը:

Բոլոր դեպքերում՝ Գարեգին Բ-ն է Ամենայն Հայոց կաթողիկոսը, Արամ Ա-ն էլ մնում է այն հոգևոր գործիչը, ով Գարեգին Ա-ին փոխարինել է Մեծի Տանն Կիլիկիո կաթողիկոսի պաշտոնում այն ժամանակ, երբ եկեղեցու միասնության հնարավորություն կար ու հենց նրա նշանակումով դաշնակցականները խաչ դրեցին Հայ Եկեղեցու միավորման պատմական շանսի վրա:

Նախագահը Մասնակցած Է

Շարունակում է 1-ին

Հայոց ցեղասպանության 100-րդ տարելիցի միջոցառումները վկայեցին, որ մեր պետությունը պատրաստ է եւ կարող է ստանձնել առաջնորդողի դերը: Աւելին, այդ առաջնորդությունը սպասում էր նաեւ սփիւռքում:

Երկրորդը, ինչ կառոյց էլ ստեղծենք, այն կոչուած չի լինելու փոխարինելու կամ մրցակցելու սփիւռքում արդէն գոյութիւն ունեցող կազմակերպական կառոյցներին: Այս գործընթացի նպատակը ոչ թէ արդէն աւանդաբար ձեւաւորուած կառոյցների փոխարէն մի նոր կառոյց ստեղծելն է, այլ արդէն գոյութիւն ունեցող կառոյցների, սփիւռքի վատ եւ ճանաչուած անհատ ներկայացուցիչների համար ընդհանուր հարթակ ձեւաւորելը:

Անշուշտ, մենք պետք է գիտակցենք, որ աշխարհասփիւռ հայ ժողովրդի ամենահզօր ռեսուրսը հայ մարդն է՝ իր վատ անհատականութեամբ: Աւելին, այդ վատ անհատականութիւններն սպրում են աշխարհի ամենատարբեր պետութիւններում՝ հանդիսանալով դրանց լիիրաւ եւ նուիրեալ քաղաքացիներ:

Թող ոչ ոք չմտածի, որ հնարաւոր է կամ կարիք կայ ստեղծելու կենտրոնաձիգ, բրգաձեւ ինչ-որ մի համահայկական կազմակերպութիւն: Բնաւ ոչ: Դրա կարիքը բացարձակապէս չկայ: Նման հարցադրում կատարելը ոչ միայն իրատեսական չէ, այլեւ, կարծում եմ, վնասակար է:

Հաշուի առնելով հ ե ո ա հ ա դ ո ղ ա կ ց ու թ ե ա ն ժամանակակից տեխնոլոգիաների ընձեռած հնարաւորութիւնը, իմ կարծիքով, անհրաժեշտ է ստեղծել ցանցային կառոյց՝ հիմնուած նորարար մօտեցումների վրայ: Այդ աշխատանքային ցանցում անհրաժեշտ է ապահովել գաղափարների ազատ փոխանակման եւ ընդհանուր ծրագրերի մշակման լաւագոյն հնարաւորութիւնները:

Յարգելի՛ գործընկերներ, Մենք մօտենում ենք շատ կարեւոր հանգրուանի: 2018 թուականի մայիսին տօնելու ենք Հայաստանի առաջին Հանրապետութեան հռչակման եւ մայիսեան հերոսամարտերի 100-ամեայ յոբելեանները: Կարծում եմ, որ դա լինելու է ամենապատեհ եւ խորհրդանշական առիթը վերջնական որոշում ընդունելու համար:

Այսքանը՝ որպէս այս նիստի ներածութիւն եւ իմ մօտեցումների ընդհանուր ուրուագիծ: Արդէն երկար ժամանակ այս հարցի շուրջ ծաւալուն աշխատանք է կատարում Հայաստանի Հանրապետութեան Սահմանադրական դատարանի նախագահ Գագիկ Յարութիւնեանը:

Այժմ խօսքը փոխանցում եմ Ձեզ, պարո՛ն Յարութիւնեան: Խնդրեմ, ներկայացրէք Ձեր կատարած աշխատանքի արդիւնքները, եւ այդպիսով մեկնարկ տանք մտքերի փոխանակմանն ու քննարկմանը:

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի Խօսքը...

Շարունակում է 1-ին

Այսուհանդերձ, կ ա տ ա ր ու ա ծ աշխատանքները չեն սպառել ծառայած մարտահրաւերները: Մեզ շարունակում են մտահոգել Արցախի հիմնախնդիրը, Հայոց ցեղասպանութեան արդար պահանջատիրութեան հանդէպ շարունակուող ժխտողականութիւնը, արտագաղթը, սոցիալ-տնտեսական դժուարութիւնները հայրենիքում, խաղաղութեան ապահովումը մեր սահմաններում: Մեր պետութիւնը՝ թէեւ բազում դժուարութիւնների առջեւ, համայն հայութեան պատուարն է եւ մեր ժողովրդի գոյատեւման երաշխաւորը: Այսօր ժամանակն է, որ դառը փորձութիւնների ծանրութիւնը կրած մեր երկիրն ու ժողովուրդը կարողանան ամուր քայլերով ընթանալ վերելքի ուղիով, որը պահանջում է ուժերի ու կարողութիւնների ամբողջական կենտրոնացում ու համախմբում: Ազգային համախմբման հարցում ամէնքս միակարծիք ենք ու հաստատակամ: Համախմբումը, սակայն, զերծ պիտի լինի հատուածական հետաքրքրութիւններից ու ժամանակաւոր նպատակայարմարութիւններից: Պաշտօնը, հասարակական դիրքը, նիւթական ու մտաւոր կարողութիւնները, որոնցով օժտուած են մեր ժողովրդի զաւակները, պիտի ծառայեցունեն մեր երկրի պայծառացմանը եւ ամէնուր մեր ժողովրդի առաջընթացին ու ազգային կեանքի զարթօնքին: Հայրենաբնակ թէ սփիւռքահայ՝ հայրենիքի եւ ազգի հանդէպ կրում ենք նոյն պատասխանատուութիւնը: Հայրենիքից չի կարելի երես դարձնել ձախողած գործի եւ կամ տեղ գտած անարդարութեան պատճառով: Հայրենիքից չի կարելի երես դարձնել, եթէ այն նեղութիւնների, փորձութիւնների ու մարտահրաւերների առջեւ է կամ նուազ հարուստ ու յարմարաւէտ է: Զինուորն ու ծառան ենք հայրենիքի: Այս պիտի լինի մեր նշանաբանը: Հայրենիքը մենք պիտի սիրենք այն պարզ պատճառով, որ մերն է, մեր հայրերի արեամբ ու քրտինքով նուիրագործուած եւ մեզ աւանդուած: Հայրենիքով է գորեղ իւրաքանչիւրը՝ իբրեւ ազգի զաւակ, իբրեւ կրողն ու շարունակողը հայրենեաց ժառանգութեան, իսկ զօրութիւնը հայրենիքի մեր ժողովուրդն է՝ ի հայրենիս եւ ի սփիւռս միասնաբար: Եկող տարի նշելու ենք Հայաստանի առաջին հանրապետութեան 100-ամեայ տարեդարձը, որը կոչ ու խրախոյս է ազգային համախմբման: Մէկ դար առաջ այդ օրինակը բերեց մեր ժողովուրդը՝ միահամուռ կամքով պաշտպանելով հայրենիքը եւ վերակերտելով պետականութիւնը: Այսօր մեր երկրի պաշտպանութեան ամրապնդումը պահանջում է միասնական առաւել ջանքեր, ինչպէս եւ պատերազմի վտանգի ներքոյ գտնուող ժողովրդի զգօն ու սթափ գիտակցութիւն եւ առաւել պատասխանատուութիւն: Մեր երկիրը հեռու պիտի պահենք ցնցումներից եւ ամեն ջանք պիտի գործադրենք՝ խաղաղութիւնը ամրագրելու եւ հասնելու Արցախի ճանաչման յարթակին: Այս տեսլականով Մեր աղօթքն ենք բարձրացնում առ Աստուած, որ օրհնի մեր այս համաժողովը, արդիւնաւորի ջանքերը համաժողովի կազմակերպիչների ու մասնակիցների եւ լուսաւորի մեր մտքերը՝ գտնելու լաւագոյն ուղին մեր հայրենիքի ու ժողովրդի զօրացման եւ առաջընթացի: Թող Աստուած խաղաղ պահի աշխարհը, մեր երկիրն ու համայն ժողովրդին: Մեր Տիրոջ շնորհները, սէրն ու ողորմութիւնը թող լինեն մեզ հետ եւ բոլորի, այսօր եւ միշտ: Ամէն:

Ալեկոծութիւն Երուսաղէմի (Յունաց) Պատրիարքարանէն ներս

«Սուրբ Տեղեաց մէջ անշարժ գոյքի վաճառքը կը գտնուի իսրայէլական, պաղեստինեան եւ յորդանանեան իշխանութիւններու մանրացոյցին տակ: Թեոֆիլոս Պատրիարքի քայլերը, հակազդեցութիւններ եւ քաղաքական վտանգը:»

Սուրբ Տեղեաց մէջ իր տրամադրութեան տակ գտնուող անշարժ հարստութիւնը Երուսաղէմի Պատրիարքութեան համար դարձերու ընթացքին վերածուած է «անէծք»ի: Սուրբ գերեզմանի եղբայրութեան միաբանները, 4րդ դարու «Իմաստուններու Ուխտի» հետնորդներ, կարողացած են կեդրոնացնել անշարժ հարստութիւն մը որ Երուսաղէմի Պատրիարքարանը կը դասէ Իսրայէլի եւ Պաղեստինեան Իշխանութեան մեծագոյն հողատերերու ցանկին մէջ: Արեւմտեան, Արեւելեան Երուսաղէմի եւ Հին Քաղաքին, Բերթեհեմի եւ Յորդանանի Ամման մայրաքաղաքին մէջ կառուցուած են հիւրանոցներ, շէնքեր, թանգարաններ, զբօսայգիներ, դպրոցներ եւ ապարանքներ Պատրիարքարանին պատկանող հողերու վրայ: Պատրիարքարանի մը որ վերջին երկու ամիսներուն կ'ապրի անշարժ գոյքի վաճառքի նոր «սքանտալ»ի մը հոլովոյթին մէջ:

Տասնեակ «ակր»ներ (acres) «պատերազմի պատճառ»

Կը թուի թէ Իսրայէլական, Պաղեստինեան եւ Յորդանանեան Իշխանութիւնները կեդրոնացած են երկու պարագաներու վրայ:

Առաջինը կ'առնչուի Արեւմտեան Երուսաղէմի հողակտրոններու վաճառքին – տասնեակ «ակր»ներ Իսրայէլի իշխանութեան պատկանող շրջաններու մէջ: Անոնք 40-ական եւ 50-ական թուականներուն 99 տարուան համար վարձու տրուած էին Երուսաղէմի Պատրիարքներ Տիմոթէոսի եւ Պենեդիկտոսի կողմէ: Միջանկեալ մօտ 70 տարիներու ընթացքին ատենի այգիներն ու արտերը վերածուեցան զուարճութեան վայրերու, շքեղ բնակարաններու, մինչ շրջանի մէկ հատուածին վրայ կը գտնուի տակաւին երբայական թանգարանի մաս մը:

Ամռան սկիզբը շրջանի Իսրայէլացի բնակիչները ըմբոստացան Երուսաղէմի Պատրիարքարանին եւ Թեոֆիլոս Պատրիարքին դէմ, որովհետեւ Երուսաղէմի Քաղաքապետարանին ներկայացուած հաստատագրեր կը յանգեցնէին այն եզրակացութեան թէ սուրբ գերեզմանի եղբայրութիւնը դիմած էր տարածքի ամբողջական վաճառքին: Եղբայրութիւնը պատճառեց հսկայական իրարանցում, քանի վարձակալութեան նախորդ պայմանագիրներու ժամկետը կը լրանար 2050-ին: Կալուածներու վարձակալներուն պայմանագիրները ի գորտէն երեսուն տարի եւս: Փոխուած էր անգամ «սեփականատեր» ընկերութիւնը եւ չէին կրնար այլեւս բանակցիլ Jewish National Fund-ի (JNF) հետ, այլ նոր ընկերութիւններու, որ ըստ երեւոյթի կը ներկայացուին Երուսաղէմի երկու ծանօթ փաստաբանական գրասենեակներէ, որոնք կը պատկանին Noam Ben David-ին եւ Ephraim Abramson-ին: Վերջնական վաճառումները, որ կը թուին կատարուած ըլլալ 2011-ին եւ 2016-ի ամռան, կը բացայայտուին այսօր Քաղաքապետարանին ներկայացուած փաստատուութիւններու եւ կալուածներուն պարտադրուած տուրքին միջոցաւ:

Կը գնահատուի թէ ըմբոստացող բնակիչները կառավարութեան եւ խորհրդարանին շատ մօտիկ իսրայէլացիներ են, որոնք կը պահանջեն մնալ իրենց կալուածներուն վրայ, վախճալով միաժամանակ վարձքերու յաւելումէն եւ վտարման կարելիութենէն: Ուժեղ են նաեւ JNF-ի (հիմնուած 1901-ին) դատական եւ քաղաքական միջամտութիւնները, որ կը միտին շրջանի գնման եւ զարգացման – շրջան որ ատենին կը պատկանէր Օսմանեան Կայսրութեան եւ աւելի ուշ անցաւ բրիտանական գերիշխանութեան, որպէսզի այնտեղ հաստատուին Երոպայի հրեայ բնակչութիւնները: Յատկանշական է թէ նշեալ ընկերութիւնը – ինչպէս նաեւ Երուսաղէմի Պատրիարքարանը եւ շրջանի սեփականատիրական իրաւակարգը – կը կազմէր Ազգերու Լիկայի (ԱԼ) – նախընթացը Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութեան (ՄԱԿ) – նիստերուն հիմնական սիւներէն մին:

Արդարութիւն Հին Քաղաքին

Նոյն ատեն, տարբեր հարց մը, որ կը ծագի 2000-ի տասնամեակին սկիզբը, կու գայ դարձեալ խանգարելու սուրբ գերեզմանի եղբայրութեան միաբաններուն կեանքը: Մասնաւորապէս, Յուլիսի վերջաւորութեան հրապարակուեցաւ որոշումը Երուսաղէմի նախադատ ատենանիստ, որուն հայցով դիմած էր Պատրիարքարանը ընդդէմ Երուսաղէմի Հին Քաղաքի «Իմփիրիալ» եւ «Փէթրա» հիւրանոցներու երկարամեայ վարձակալութեանց, որոնց ձեռնարկած էր Իրինէոս Պատրիարք: 99-ամեայ վարձակալութիւնը, Ateret Cohanim

կազմակերպութեան շահերը հետապնդող ընկերութեան մը կողմէ, որ կը կարծուի թէ կը պատկանի Միացեալ Նահանգներու ուղղափառ Հրեաներուն եւ նպատակ ունի Երուսաղէմի Հին Քաղաքին մէջ իրավիճակ (status quo) ստեղծել – բան մը որ համաշխարհային համայնքին կողմէ չէ որոշուած – բռնկիչ կայծը հանդիսացաւ Իրինէոս Պատրիարքի անկումին եւ միաբաններու շարքերուն վերադասուելուն:

Դատարանի որոշումը կը սահմանէ թէ այդ երկարամեայ վարձակալութիւնները օրինաւոր են եւ կը մերժէ Թեոֆիլոս Պատրիարքի եւ Սուրբ Միւնոտի հայցը՝ համաձայնագիրը չեղեալ համարելու: Որոշումի հրապարակումը «սահագանգ» հնչեցուց Պատրիարքարանէն ներս եւ պ.Թեոֆիլոս յատուկ ժողովի հրաւիրեց Սուրբ Տեղեաց բոլոր քրիստոնէական եկեղեցիներու, ուխտերու եւ համայնքներու ներկայացուցիչները, որպէսզի պատասխան տրուի: Հանդիպում մը որ տեղի ունեցաւ անոր Յորդանան եւ մայրաքաղաք Ամման այցելութենէն մի քանի օր առաջ, որովհետեւ Երուսաղէմի Պատրիարքարանը Անդրյորդանանի օրերէն կը հանդիսանայ Յորդանանեան Հաստատութիւն եւ հերթական թեկնածու պատրիարքները կը կրեն յորդանանեան հպատակութիւն: Եւ յորդանանեան հողի վրայ պ.Թեոֆիլոս յայտարարեց թէ պիտի դիմէ նոյնիսկ Իսրայէլի Բարձրագոյն Ատենանի Պատրիարքարանին արդարութիւն ապահովելու նպատակով: Աւելին, ան խնդրեց եւ ստացաւ արդէն Եկեղեցիներու Համաշխարհային Խորհուրդի զօրակցութիւնը:

Որոնելով քաղաքականապէս ուղղափառ հաւասարակշռութիւնը

Յորդանան կը թուի հաւասար հեռաւորութիւններ պահել, հակառակ այն ճնշումներուն որ կը կարծուի թէ Երուսաղէմի Պատրիարքին դէմ կը բանեցնեն Ամմանի Խորհրդարանին մաս կազմող պաղեստինեան ծագումով անդամներ: Ղազի իշխանը, Ապտալլա թագաւորին զարմիկը, որուն վստահուած են Յորդանանի Հաշեմական թագաւորութեան կրօնական հարցերը, քայլ առ քայլ կը հետեւի ծագած խնդիրներուն: Սուհամմէտի 43-րդ ժառանգորդը Ապտալլա թագաւորը կը սերի արաբ Քուրայիշ ցեղապետի ընտանիքէն, որ իր կարգին ծագում ունի Իսրայէլ մարգարէէն: Մերտ են սակայն յարաբերութիւնները Երուսաղէմի Պատրիարքարանին հետ եւ իր, ինչպէս նաեւ հօր՝ Հիւսէյնի, դիմանկարները կը զարդարեն Երուսաղէմի Պատրիարքարանին գահի սրահը, որ կը գտնուի Երուսաղէմի հին Քաղաքին կեդրոնը եւ միակ մնացորդն է թերեւս Անդրյորդանանի ժամանակէն եւ 6-օրեայ պատերազմէն, ուր գերիշխեց իսրայէլական բանակը: Իսկ ուղղափառ Քրիստոնէայ Յորդանանցիները երկրի կարեւոր տարր կը ներկայացնեն:

Կը թուի թէ Իսրայէլի կառավարութիւնը ճնշումի տակ է սեփականատեր փոխած շրջաններու բնակիչներէն, ներգրաւուած գործարարներէն, կազմակերպութիւններէն, այլ նաեւ խումբ մը խորհրդարանի անդամներէ: Իսկ Երուսաղէմի Պատրիարքարանէն ներս շատեր կը գնահատեն թէ այս հակազդեցութիւններու ետին կան այլ պահանջներ եւս:

Պաղեստինեան Իշխանութիւնը, իր կողմէ, կը բողոքէ վաճառքին դէմ: Հանրային ելոյթներով եւ բողոքներով որ գլխաւորաբար կ'արտայայտուին ուղղափառ քրիստոնէաներու կողմէ: Ինչպէս, սակայն, կը մատնանշեն պ.Թեոֆիլոսի սերտ գործակիցներ, Երուսաղէմի Պատրիարքարանը, որ, ըստ գնահատումներու, կը հանդիսանայ պաղեստինեան հողերու մեծագոյն սեփականատերը, այդ շրջաններուն մէջ եւս տարածքներ տրամադրած է ուղղափառ քրիստոնէաներու կարիքներուն համար: Ու կառուցած է դպրոցներ եւ բարեփոխական հաստատութիւններ:

Այն իրողութիւնը, սակայն, թէ Երուսաղէմի Պատրիարքարանը կը հանդիսանայ երկրորդ մեծագոյն կալուածատերը Իսրայէլի հողերուն վրայ, ուր կառուցուած են նոյնիսկ Իսրայէլի Խորհրդարանը, Ռաբբունապետութիւնը եւ «Քինկ Տէյվիտ» հիւրանոցը, յիշարժան կէտ մը երկրին համար, միշտ պատճառ պիտի ըլլայ բախումի, առերեսումի եւ պատրուակ միջ-եկեղեցական ընդհարումներու: Եւ հակառակ անոր թէ շատերու համար Արեւմտեան Երուսաղէմի միջազգային իրաւակարգը վճռուած է, Հին Քաղաքը այնտեղ է – «անխախտ պահակը» որ կը պարփակէ Յարութեան Տաճարը, Օմարի Սզկիթը եւ «Հրեաներուն խոստացուած» երկիրը – մինչ միջազգային հանրութիւնը չի լուծեր տակաւին ազգային իշխանութեան հարցը, անոր «մեծ սեփականատերը» անգամ մը եւս կ'ապրի հորձանուտին մէջ պահանջներու եւ տնտեսումին այն հարստութեան որ դարձերու ընդմեջէն իրեն ժառանգ թողուցին Պատմութիւնը եւ սուրբ գերեզմանի յունական ծագումով կղերականները:

Մարիա Անտոնիատու
«Թօ Վինա», Սեպտ. 3, 2017

Յունարենէ թրգ. Երանուհի Ղազարեան

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Հայաստանի Առաջին Հանրապետության հռչակաման 100-ամյակի, ինչպես նաև Էրեբունի-Երևանի 2800-ամյակի նախաշեմին Երևանում մեկնարկեց «Հայաստան-Սփյուռք» համահայկական 6-րդ համաժողովը: Այս օրերին Հունահայոց թեմի առաջնորդական տեղապահ Խորեն Վարդապետ Առաքելյանը գտնվում է Հայաստանում՝ համաժողովին մասնակցելու համար:

Համաժողովը կրում է «Փոխադարձ վստահություն, միասնականություն եւ պատասխանատվություն» խորագիրը:

Համաժողովին ներկա էին նաև Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս եւ Օայրագոյն Պատրարք Գարեգին Երկրորդը, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոս Արամ Առաջինը:

Սեպտեմբերի 20-ին տեղի ունեցավ համաժողովի փակման արարողությունը: Ավարտից հետո Հայր Սուրբը կվերադառնա Հունաստան:

Միայն ժողովրդավարական Թուրքիան Կրնայ Ճանչնալ Հայոց Ցեղասպանութիւնը. Կարօ Փայլանի Ելոյթը՝ Երևանի Մէջ

Առանց Ցեղասպանութիւնը ճանչնալու՝ Թուրքիան երբեք ժողովրդավարական պետութիւն չի դառնար, ոչ ալ քրքական հարցը լուծում կը ստանայ: Այս մասին, ըստ News.am-ի, 19 Սեպտեմբերին, Հայաստան-Սփյուռք համահայկական 6-րդ համաժողովին ծիրէն ներս կազմակերպուած «Հայոց Ցեղասպանութեան ճանաչում, ցեղասպանութիւններու կանխարգիւծում, քաղաքական եւ իրաւական գործընթացները» թեմայով քննարկման ժամանակ ըսած է Թուրքիոյ Հանրապետութեան խորհրդարանի հայ պատգամաւոր Կարօ Փայլանը:

«Ցեղասպանութեան ճանաչման համար պէտք է ունենանք առաւել լայն տեսլական, միայն ժողովրդավարական Թուրքիան կրնայ ճանչնալ Ցեղասպանութիւնը, միայն ժողովրդավարական Թուրքիան կրնայ բանալ սահմանները Հայաստանի հետ, հակառակ պարագային մենք ստիպուած պիտի ըլլանք սպասելու եւս տասնեակ տարիներ: Թուրքիան ներկայիս կրկին կ'ապրի մութ ժամանակաշրջան: 102 տարի առաջ տեղի ունեցաւ մեծ ոճիր, եւ անիկա կը շարունակուի այսօր, քանի որ իրաքանչիւր ոճիր, որ անպատիժ կը մնայ, կ'առաջացնէ նոր ոճիր: Ես պիտի շարունակեմ պայքարիլ Ցեղասպանութեան ճանաչման համար», - ըսած է հայ պատգամաւորը:

Կարօ Փայլանի խօսքով, Թուրքիան այսօր կը հեռանայ ժողովրդավարութենէն, յետընթաց կ'ապրի նաեւ ԵՄ-ի հետ յարաբերութիւններուն գծով: Անոր կարծիքով, Թուրքիոյ նոր Սահմանադրութեան ընդունումը նոյնպէս կը նշանակէ՝ հեռացում ժողովրդավարութենէն. «Ես այս մասին խօսած եմ խորհրդարանին մէջ, ըսած եմ, որ մեծ սխալ տեղի ունեցած է: 20-րդ դարու սկիզբը տեղի ունեցաւ Հայոց Ցեղասպանութիւնը, ես խորհրդարանին մէջ ըսած եմ, եթէ երկրին մէջ ընդունուի նոր Սահմանադրութիւն, նոյն աղէտը պիտի ունենանք, այսօր այդ ճանապարհին ենք: Թուրքիան 100 տարի անց ալ կը շարունակէ ոճիր գործել», - ըսած է Փայլանը:

Սփյուռք-Հայրենիք Համաժողովի կողքին՝ Երևանի մէջ տեղի կ'ունենայ Ռակ Երիտասարդական Անդրանիկ հաւաքը

Հարիւր Երիտասարդներ Կը Միանան ՌԱԿ-ի Շարքերուն Անոր Արագօրէն Վերակառուցուող Հայաստանակեդրոն Ճամբուն Կրայ

Կիրակի՝ 17 Սեպտեմբեր 2017-ին, Երևանի մէջ կայացաւ ՌԱԿ Երիտասարդական անդրանիկ համաժողովը, որուն ներկայ էին Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան ինչպէս Հայաստանի, այնպէս ալ Սփյուռքի անդամները՝ ՌԱԿ Կեդրոնական Վարչութեան և Գերագոյն Խորհուրդի ղեկավար անդամներ, նաև Թէքէեան Մշակութային Միութեան ղեկավար մարմինները ներկայացնող գործիչներ:

Երիտասարդական համաժողովի նպատակն էր ներկայացնել կուսակիցներուն ու հիւրերուն այն գործունէութիւնը, որը կուսակցութեան երիտասարդ անդամները ծաւալած են անցնող ամիսներու ընթացքին, նաև ներկաներուն հաղորդել ապագայի նախագծերն ու ծրագրերը, բարձրաձայնել երիտասարդներուն յուզող հարցերն ու խնդիրները փորձելով միասնաբար ատոնց լուծումներ տալ, ինչպէս նաև մարզերու և համայնքներու մէջ ՌԱԿ երիտասարդներու շրջանակներուն առկայ խնդիրներու բարձրացումը, առաջարկուող համապատասխան լուծումներ և այդ բոլորը իրագործելու մեթոտներու արձանագրումը:

Բացման հանդիսաւոր խօսքով հանդէս եկան ՌԱԿ Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ ընկեր Յակոբ Աւետիքեանը, ՌԱԿ Գերագոյն Խորհուրդի նախագահ ընկեր Վարդան Նազիրեանը, ՌԱԿ Գերագոյն Խորհուրդի անդամ, Ամերիկայի և Գանատայի Թէքէեան Մշակութային Միութեան Կեդրոնական վարչութեան ատենապետ ընկեր Երուանդ Ազատեանը:

Վերջիններս իրենց ելոյթներուն կարևորեցին երիտասարդութեան դերը կուսակցութեան կազմին մէջ, բարձր գնահատեցին անոնց եռանդուն ու ակտիւ գործունէութիւնը, որ ծաւալած են իրենց մարզային ակումբներուն հաւատարիմ մնալով կուսակցութեան գաղափարաբանութեանն ու սկզբունքներուն:

Զեկուցումներով հանդէս եկան Արմաւիրի, Լոռու, Վարդենիսի, Եղվարդի, Գիւմրու, Միսիանի ՌԱԿ երիտասարդական ակումբներու ներկայացուցիչները՝ ամփոփ ներկայացնելով իրենց ծաւալած գործունէութիւնն ու յետագայ ծրագիրները: Իրենց ելոյթները ներկայացուցին նաև Սփյուռքէն ժամանած կուսակցական ընկերները, ի մասնաւորի Լոս Անճելըսի, Յորդանանի ու Արժիսթինայի հայ համայնքներու ներկայացուցիչները: Վերջիններս ներկաներուն համառօտ կերպով ներկայացուցին իրենց համայնքներուն մէջ կատարուող կուսակցական գործերը:

Միջոցառումի վերջաւորութեան 100 նորագիր երիտասարդներ համալրեցին ՌԱԿ շարքերը հանդիսաւոր կերպով տալով իրենց երդումը:

Բարայէլցիներուն Մեծ Մասը Հայոց Ցեղասպանութիւնը Ճանչնալու Կողմնակից է. Քնեսէթի Նախկին Պատգամաւոր

Բարայէլի քաղաքացիներուն մեծ մասը կողմ է Հայոց Ցեղասպանութեան ճանաչման: Այդ մասին յայտարարած է «Հայաստան-Բարայէլ» հասարակական համաժողովի համանախագահ Ալէքսանդր Զինքըրը (Alexander Zinker) մամուլի ասուլիսի ժամանակ:

«Երբ Բարայէլ լաւ յարաբերութիւններ ունէր Թուրքիոյ հետ, խորհրդարանականները կ'ըսէին, թէ ինչու կ'ուզէք փչացնել ատոնք՝ առաջ քաշելով Հայոց Ցեղասպանութեան հարցը: Երբ Անգարայի հետ յարաբերութիւնները վատթարացան, ինծի ըսին, որ դեռ ժամանակը չէ, քանի որ հիմա կը վերականգնեն վատթարացած յարաբերութիւնները», - ըսած է Զինքըրը, կը յայտնէ «Փանարմինիլըն»-ը՝ վկայակոչելով Sputnik-արմենիան: Ան խոստովանած է, որ «կը ջղայնանայ», երբ պատմական ճշմարտութիւնը կը փորձեն խառնել քաղաքականութեան: Յինքըրը յայտնած է, որ Քնեսէթի մշակոյթի յանձնաժողովը արդէն հաստատած է Հայոց Ցեղասպանութիւնը ճանչնալու նախագիծը: Այնուհետեւ հարցը պիտի քննարկուի Քնեսէթի ընդլայնուած նիստի ընթացքին:

«Գ. Կիլյանյան» հիմնարկության Ջարմանազան Ծրագիրը

«Գ ա լ ու ս տ Կիլյանյան» հիմնարկությունը, արեւմտահայերէնի զարգացման ծրագրի ծիրին մէջ ձեռնարկեց իրար ամբողջացնող երկու ճիւղեր:

Մփիւռքահայ ուսուցիչներու վերաորակաւորման ամառնային խտացեալ դասընթացներ, Փարիզի INALCO՝ Արեւելեան Լեզուներու եւ քաղաքակրթութիւններու հաստատութեան գործակցութեամբ:

Ուսուցիչներու ծրագիրը կ'ընդգրկէ գործնական վարժընթաց մը, մասնագիտական դասախօսութիւններ, նորագոյն

մանկավարժական մօտեցումներ եւ միջոցներու կիրարկում:

Այս ծրագիրը տեղի ունեցաւ Ֆրանսայի «Լա Պուրպուլ» գիւղաքաղաքին մէջ 17 Յուլիսէն մինչեւ 11 Օգոստոս 2017:

Միաժամանակ, նոյն վայրին մէջ, տեղի ունեցաւ 9-էն – 15 տարեկան պատանիներու ուղղուած «Ջարմանազան» ամառնային ճամբարը: Պատանիները արեւմտահայերէն հնչող միջավայրի մը մէջ ստեղծագործեցին, արտայայտուեցան, սորվեցան եւ զուարճացան զանազան աշխատանցներով (երաժշտութիւն, պար, թատրոն, գեղարուեստ, մարզախաղ):

«Ջարմանազան» ճամբարի բոլոր աշխատակիցները (ներառեալ տնօրէն, վարիչ, խմբապետ, խոհարար, օգնական) բացառիկ քաղաքավար, ծառայասէր, ինամատար, յօժարակամ գտնուեցան թէ ուսուցիչներուն թէ պատանիներուն հանդէպ:

Երախտագիտութեան եւ շնորհակալութեան զգացումներով, կը շնորհակարարեմ «Գալուստ Կիլյանյան» հիմնարկութեան բոլոր աշխատակիցները, նորանոր յաջողութիւններ կը մաղթեմ իրենց օգտաշատ ստեղծագործական ծրագիրէն ներս:

Ս. Տանձիկեան

xxx

“Մփիւռք Ամառնային դպրոց”

«Մփիւռք Ամառնային Դպրոց» բառակազմութիւնը արդէն կը հաղորդէ հոգեբույս մօտեցում եւ միասնութիւն, որով ինքս հաճելի զգացում մը ապրեցայ, իբրեւ հայ: Նամանաւանդ մասնակից ըլլալով Հայաստանի բարձրագոյն կրթութեան համալիրի դասընթացներուն, զանազան մասնագէտ – մանկավարժներու հետ այս ամէնը մեծ երազ մըն էր եւ շահարկութիւն:

1-ին օր մուտք հիւրանոց: Պատշգամին դուռը բանալուն պէս, առջեւս եկաւ Արարատը: Յուզմունքս շատ էր:

3 Յուլիս – Երկուշաբթի օրը յանձնուեցաւ դասացուցակը ամենուն, ըստ մասնագիտութեան: Անմիջապէս յաջորդեց «Մփիւռք Ամառնային Դպրոց» ծրագրի բացման արարողութիւնը: Բացման խօսքը կատարեց Հ.Հ. Ս. Նախարար տիկ. Հրանուշ Յակոբեանը եւ այլ ղեկավար մարմիններ: Գեղարուեստական մասը երգով ու պարով անչափ ճոխ էր, որ միացան իրարու դահլիճի ամբողջ ժողովուրդը՝ հայեր ... աշխարհի տարբեր կողմերէն: Դասընթացները տեղի ունեցան Երեւանի Պետական Համալսարանի մէջ: (Ե. Պ. Հ.)

1. «Մանկավարժութեան ժամանակակից հիմնական խնդիրները»
Արմինէ Աշիկեան.- Ե. Պ. Հ.-ի մանկավարժութեան ամբիոն, դոցենտ, պրոֆեսոր:

2. «Մայրենիի դասաւանդման հիմնախնդիրները տարրական դպրոցում» (նախադպրոցական)
Ջուլիետա Գիւլամիրեան Հ. Պ. Ս. Հ. մայրենիի եւ տարրական ուսուցման մեթոդիկայի ամբիոնի վարիչ, մանկավարժական գիտութիւններու դոկտոր – պրոֆեսոր:

3. «Լեզուի ծագումը, արեւմտահայերէնը (դասական ուղղագրութիւնը), արեւելահայերէնը, հայերու պատմութիւնը Քր.-ից առաջ եւ յետոյ, հայերուն եւ հրեաներուն ցեղասպանութիւններու համադրում»
Աշոտ Միլքոնեան.- Գ. Ա. Ա. Պատմութեան բաժնի տնօրէն (արեւմտահայերէն):

4. «Մանկավարժութեան հոգեբանութեան հիմնահարցերը»
Նարինէ Յարութիւնեան.- Ե. Պ. Հ.-ի հոգեբանութեան ամբիոնի վարիչ:

5. «Հայ ազգագրական պար»
Գագիկ Գինոսեան «Կարին» ասանդական երգի – պարի համոյթի ղեկավար:

6. «Մանկական երգի առանձնահատկութիւնները եւ ուսուցման մեթոդները»
Ռուբէն Կարասեֆերեան.- Ե. Պ. Հ.-ի մշակոյթի կենտրոնի երգչախմբի ղեկավար:

7. «Կրթութեան հիմնահարցերը սփիւռքի հայկական դպրոցներում»
Նազիկ Յարութիւնեան.- Ե. Պ. Հ.-ի ամբիոնի վարիչ, մանկավարժական գիտութիւններու դոկտոր – պրոֆեսոր:

8. Հանդիպում – Գեղանի Էթիմեզեանի հետ
Պէյրութի Արգարեան վարժարանի տնօրէն:

9. Հանդիպումներ – Մհեր Յովհաննիսեանի հետ
Ս. Ա. Դ.-ի ծրագրի համակարգող – Ե. Պ. Հ.-ի փոխտնօրէն:

10. Գործնական աշխատանքներ, այցելութիւններ եւ մասնագիտական փորձի փոխանակումներ տարբեր դպրոցներու եւ մանկապարտէզներու հետ:

11. Հանդիպում Հ. Բ. Լ. Մ. –ի վիրտուալ համալսարանի ներկայացուցիչներուն հետ:
Դասընթացներուն մշտապէս մեզ կ'ուղղեցէին Ե. Պ. Հ.-ի կամաւոր ուսանողները: Այն ինչ որ տեսայ եւ ապրեցայ աննկարագրելի էր:

Հ. Բ. Լ. Մ.-ի «Ա. Գալիպեան» վարժարանի մանկապարտիզպանուհի Գ. Չիմանեան

«ՉՄՄԻՔՆԵ ԾՈՒՄՆԵՐ» ԳԻԱ ԹԻ ՆԵԱ ՏՃՈԼԻԿԻ ԽՐՈՆԻԱ ՏՏՈ ԻԸ. ՏՃՈԼԵԻՈ ԹԻՏ ԴԵՆԻԿԻՏ ԲՐՄԵՆԻԿԻՏ ԷՆՈՏԻՏ ԲԴԹՈԵՐԴԻԱՏ «ԱՐՏԱԿԻ ԿԱԼՓԱԿԻԱՆ»

Մե ԹԻ ԹԻՈ ԷՆՈՒԻԿԵՏ ԹՐՈՒՓՈԹԵՏԵՏ ԶԷԿԻՆԻՏԵ Դ ԵՆԱ ՏՃՈԼԻԿԻ ԽՐՈՆԻԱ ԳԻԱ ԹՈ ԻԸԻՓՏԻԿՈ ՏՃՈԼԵԻՈ ԹԻՏ ԴԵՆԻԿԻՏ ԲՐՄԵՆԻԿԻՏ ԷՆՈՏԻՏ ԲԴԹՈԵՐԴԻԱՏ «ԱՐՏԱԿԻ ԿԱԼՓԱԿԻԱՆ»։ ԹԻ ԸԵՄԵՐԱ 11 / 9 / 2017 ՄԱԹԻՏԵՏ, ԸԱՏԿԱԼՈԻ ԿԱԻ ԳՈՆԵՏ ԹԱՐԵՄՐԵԹԻԿԱՆ ՏՈՆ ԲԻԱՏԻՄՈ ԹՈՒ ԹԵԼԵՏԻԿԵ ՏՈՆ ԹՐՈԱՒԼԻՈ ԽՐՈ, ԹԱՐՈՏԻԱ ԹՈՒ ԹԻԱՈՏՈԼՈԳԻՈՒՏԱՐՈՒ ԽՈՐԵՆ ԲԱՐԱԿԵԼԻԱՆ, ԹՈՒ ԹՐՈԸԸՐՈՒ ԹԻՏ ԸԻՈԿԻՏԻՏ ԹԻՏ Դ.Ա.Է.Ա., ԸՐ. ԽԱՄԹԻԿ-ՏԱԽԱԿ ՄԱՐՈՒԿԻԱՆ ԿԱԻ ԹԻՏ ԸԻԵՄԹՆՈՒՐԻԱՏ ԹՈՒ ՏՃՈԼԵԻՈՒ, ԿԱՏ ՄԱՐԻԱՏ-ԷԼԵՆԻՏ ՄԹԵԱՐԸԻ։ ՕԻ ԷՍԽԵՏ ԳԻԱ ԸԻՄԻՈՒՐԳԻԿ ԸՃՈԼԻԿԻ ԽՐՈՆԻԱ ԿԱԻ ԳԻԱ ԲԻԱՏԻՄՈ ԸՆԵՐԳԱՏԻԱ ԷԿԼԵՏԱՆ ՄԵ ԹՈՆ ԿԱԼՒԹԵՐՈ ԹՐՈՒՓՈՒՑ ԹԻՏ ԵԿԸԻԼՈՏԻ, ԲԻԱՏԵԼՈՒՆՏԱՆ ԿՐԻՈ ՄԷԼ-ԴԻՄԱ ՕԼՈՒՆ ԹՈՒ ՈՒՐԵՄԻՏԿՈՄԵՆՈՒՆ։

Բարի Վերամուտ

Ամրան հաճելի արձակուրդին ետք, Հ.Բ.Ը.Մ.-եան «Ա. Գալփաբեան» վարժարանի դուները բացուեցան ու գրկաբաց ընդունեցինք մեր սիրելի աշակերտները: Երկուշաբթի 11 Սեպտեմբեր 2017-ին վերամուտի առաջին զանգակը հնչեց ու նոր դպրոցական տարեշրջանը սկսաւ Յունաստանի ԹԵՄԻ Առաջնորդական Տեղապահ Հայր Խորեն Վրդ. Առաքելեանի օրհնութեամբ, Հ.Բ.Ը.Մ.-եան Ատենապետ Դոկտ. Համբիկ-Սահակ Մարութեանի ողջոյնի խօսքով եւ տնօրէնուհիի՝ Տիկ. Մարիլէնա Պենարտիի, ուսուցչական կազմի եւ ծնողաց ներկայութեամբ: Բարի վերամուտ, յաջող տարեշրջան մը, մեր համայնքի սիրասուն աշակերտներուն:

xxx

Հ ա յ ա ս տ ա ն – Հ ա յ ը ն ի ք « Ա ը ի Տ ու ն » Ծ ը ա գ ի ը Ա ն մ ո ռ ա ն ա յ ի Օ ը ը ր

Մարդարայատ

Հ.Հ. Մփիւղքի Նախարարոյթյան «Արի Տուն» ծրագրի 2017թ. 4-րդ փուլին Յուլիսի 9-22-ը մասնակից եղան 14 երկիրներէն 150 պատանի ու աղջիկ, որին նաեւ մասնակից եղան այս ամառ Հ.Բ.Ը.Մ. «Ա. Գալփաբեան» վարժարանի աշակերտներէն: «Արի Տուն» ծրագրի նպատակն էր աշխարհասփիւռք հայ երեխաներին ծանօթացնել Հայաստանը-հայրենիքը, հայ ժողովուրդի մշակոյթը եւ սովորութիւնները: Մասնակիցները հնարաւորութիւն ունեցան ղ ա ս ա լ ս ու մ ն ե թ ու հայրենագիտական, պատմական, մշակոյթի:

Հանդիպում Նախարարուհիին հետ

Ծիծեռնակաբերդ

Եղան թանգարաններում, տեսարժան վայրերում, ծանօթացան հայկական լեռնաշխարհը: Հայրենաճանաչութեան «Արի Տուն» ծրագիրը առիթ հանդիսացաւ զնահատել հայ լինելու պատիւը, հայ լինելու հպարտութիւնը: Տեսնելով ծանօթանալով դարերի խորքից մեզ հասած գիտելիքները, եկեղեցիներն ու արժէքաւոր կոթողները: Հայաստանը ծանօթանալուց նրանք հայրենասիրութեան զգացմունք ունեցան, մասնակից եղան մշակութային միջոցառումներու: Մփիւղքահայ «Արի Տուն» ծրագրի մասնակիցները անմոռանալի բովանդակալից օրեր ունեցան ճամբարում: Գեղատեսիլ բնութեան գրկում, նրանք աւելի մտերմացան ու բարեկամացան: Մեր շնորհալի աշակերտները մասնակից եղան մշակութային ձեռնարկին, որ պատրաստած էին հրաժեշտի օրը բոլոր մասնակիցներով. շատ յուզիչ երեկոյ մըն էր, մաս կազմեցին շուրջ-պարին ու երգի, հայկական հոգով լցուեցան: Մշակոյթի հրաժեշտի հանդէսին ներկայ էին շատ հիւրեր, յուզուած էին մասնակիցները: Հանդիպում ունեցան Հ.Հ. Մփիւղքի Նախարարուհի Հրանուշ Յակոբեանին, ուր մասնակից էր ձեռնարկին: «Արի Տուն» ծրագիրը աշխարհասփիւռ երեխաներին հայրենիք այցելելու հնարաւորութիւն տուաւ, զգացին հայ լինելու արժանապատուութիւնը: Հ.Հ. Մփիւղքի Նախարարուհի Հրանուշ Յակոբեանը, «Արի Տուն» ծրագրի մասնակիցներին իր խօսքով մաղթեց հայ մնալ, պահպանել հայ լեզուն, հայ մշակոյթը, բարեկիրթ լինել, հայրենասէր եւ յաճախ այցելել հայրենիք-Հայաստան:

«Արի Տուն» ծրագրի մասնակիցները մեկնեցան յուզմունքով, ծանօթացան Հայաստանը, ուր միայն զրքերում էին կարողացած, նրանք շնորհակալ էին, որ առիթ հանդիսացաւ «Արի Տուն» ծրագրի միջոցով ճամբարդէն Հայաստան: Յաճախ զրոյց ունեցայ նրանց հետ, ուրիշ զգացմունք ունէին, երբ մօտիկէն կը տեսնէին Արարատը: Գովելի է նման հայրենաճանաչութեան «Արի Տուն» ծրագիրը եւ պէտք է շնորհակալութիւն ասել Նախարարութեան բոլոր աշխատակազմին, այդ լեզուն հետաքրքիր ծրագրի համար եւ հոգատարութեան: Ճամբարի աշխատակիցներին ջերմ ու բարի լինելու, ամէն մի երեխային հոգ տանել, այդ հետաքրքիր օրերի համար: Նրանք մեկնեցան հայրենիքէն տանելով իրենց հետ մի փոքր Հայաստան: Նրանք շնորհակալ էին «Արի Տուն» ծրագրին ուրախ հայ լինելու եւ հպարտ:

Մերն է Հայաստանը-Հայրենիքը:
Բոլորս միասին ուժեղ ենք կարողանանք հզօրացնենք Հայաստանը:

«Ա. Գալփաբեան» վարժարանի Ուսուցչուհի Անալիա Թադևոսեան